

ΜΙΚΡΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ JEAN MADELINE

ΓΕΛΑ, ΠΑΛΗΤΣΕ !..

... Στη σκηνή ο παλιμάτσος !...
'Ακούγοντας τη φωνή αυτή, ο παλιμάτσος σηκώθηκε άβυσσος και διεπρόθυμη προς τη σκηνή. Ένα άγριο χαϊώγελο ζωγραφίστηκε στη μία γωνία του στόματός του. Παρ' όλο το στρώμα, τού φτερισμένου που τ' ασεύαζε, τὰ μάγουλά του φαινόταναν πελαδιά.

Καθώς περνούσε μπρός από τὸ φρεσιό, τὸν ἔφοξε μιά ματιά πὸν ἔβανε ν' ἀνασχοιήση. Μιά ἀσάφην ἔλαμπε μέσα στὰ θλιμμένα μάτια του.

Τὸ Κοινό, κάτω στὴν πλατεία, περιέμενε ἀνευχόμενα τὴν ἐμφάνισί του. Δὲν ἦταν βέβαια Κοινό ἀριστοκρατικό, τὸν ὁποῖον τὴ χειροκροτήματα οὐδὲν ἴσταν στὴν ἄκρη τὸν γαντοφορημένων χερσῶν. Ἦταν ἓνα Κοινό Κιρκασικό, λαϊκό καὶ πολυθρόμο, τὸν ὁποῖον τὰ γέλια καὶ ἡ φωνὴ ἀντιχρῶσαν ἀπὸ τὰ πρῶτα καθίσματα ὡς τὴ γαλαρία.

Μόλις ὁ παλιμάτσος παρουσιάστηκε στὴ σκηνή, ὄλ' ὀθεατὰ ἐξέσπασαν σὲ ἀκράτητα γέλια...
— Τὴ γῆθοις κόσμος ! ψιθίσις ἐκεῖνος, καθὼς ἡ ὄψη του, φρεσιμένη ἄβυσσα ἀπὸ τὰ φῶτα τοῦ προσκηνίου, ἔλαμπε μιά ἀλλόλοτη ἔκφραση.

Σὲ λίγο βῆκε στὴ σκηνή ν' ἔνας ὄμοιος ἀρλεκίνος. Αὐτὸς δὴ ἔλασε τὸ ὄλο τὸ ἔραστον τῆς γυναῖκας τοῦ παλιμάτσου, τὸν ὁποῖον, καθὼς περνούσε ἀπὸ πίσω του, εὐαρεστημένη καὶ τὸν δόση μὴ γερῆ κλωστοῦ μὲ τὰ χερσὶνὰ παρπούτα...
'Αμύσος στὰ μάτια τοῦ παλιμάτσου μὴ ἄγρια λάμψη ζωγραφίστηκε καὶ τὸ πρόσωπό του μαζὲ φτηκε, σὰν νὰ ἤθελε νὰ συγκροτήση ἓνα λυγρό πὸν ἔπνεγε ἡ μὴ γερῶματα μανίας...
— 'Ω ! ν' εὐ !... ψιθίσις ὁ παλιμάτσος.

Μὰ ἀπὸ τὸ βάθος τοῦ κοπιτοῦ τοῦ, ὁ ἰσοβλήνς τὸν ψιθίσις τὴν ἀπάντησι πὸν ἔλασε νὰ ὁσηι στὸν ἀρλεκίνο :
— Μεγάλη σας ἡ καλωσύνη, ἐξοχώτατε !...
— Μεγάλη σας ἡ καλωσύνη, ἐξοχώτατε !...
Ξανιάτε κ' ὁ παλιμάτσος μιλῶντας μὲ τὴ μῆτη.

Ὅλο ἐκίνο τὸ πλῆθος τὸν θεατῶν πὸν εἶχε ῥθῆ γιὰ νὰ διασκηδίσῃ, ἀκούγοντας τὸν παλιμάτσο νὰ μιλᾷ, ἔβυσσος στὰ γέλια. «Μπράβο, παλιμάτσο !... Μπράβο !...» φωνάζαν. Μὴ κοινοὶ δὲν ἐπρόσθετε οὔτε τὸν ἀλλόλοτο τόνο πὸν εἶχε σήμερα στὴ φωνή του ὁ παλιμάτσος, οὔτε τὴ λάμψη πὸν φλόγιζε τὰ μεγάλα κόκκινα μάτια του καθε φρεσιό πὸν κωπύσσε τὸν ἀρλεκίνο.

'Ακούγοντας τὰ γέλια τοῦ πλῆθους, ὁ παλιμάτσος νόμισε πὸς τὸν κατάφεραν ἀναγῆτες γυατισκίς στὸ πρόσωπο. Ὁ διστηχιόμενος παλιμάτσος εἶχε βαρεθῆ πειὰ τὴ δουλειά του. Τοῦ φωνόταν φρεσιτῆ, βδελύγη, ἀταξία. 'Αρκετὰ πειὰ εἶχε ζήσει τόσα χρόνια τὴ ζωὴ αὐτῆ. 'Αρκετὰ εἶχε κάνει τὸν κόσμο νὰ γελᾷσῃ καὶ ἄρκετὰ εἶχε κλάψει αὐτὸς. 'Αρκετὰ πειὰ εἶχε βάλει τὸ κόκκινο φτεριστὶ στὰ μάγουλά του—πὸν τὸ ἄλλαζε τὴν ὄψη, καὶ τὴν κόκκινη φρεσιό καὶ κεφάλι του... 'Αρκετὰ κλωστοῦξ εἶχαν δεχτῆ τὰ νύκτα του καὶ σκαμπιὰ τὰ μάγουλά του... 'Αρκετὰ μπράβο τοῦ ὄχλου εἶχε ἀκούσει... 'Α, ὄχι ! ὄχι, ἔφτανε πειὰ...
Γι' αὐτὸ τὸ λόγο ἄπονε τὰ κωνδονίκα τὸν παρδαλῶν τὸν οὐσίγυν τὸν βάραιναν σὰν ἀλλοσίδες καταβῶν...
Γέλα, παλιμάτσο, γέλα !... Ὅλο αὐτὸ τὸ πλῆθος, μὲ τὰ μάτια ζωοφρονιὰ ἀπάνω σου, περιέμενε μὴ γερῶματα σου... Τοῦ τὴ χροσάστ...
'Ἐχουν πληροσὶ οἱ ἄνθρωποι... Σὲ κλωστοῦξ, σὲ χοροδιδέουιν, σοῦ δίνουιν μπάτσους καὶ καρμισκίς... μὰ, τί παρανομιεία, ἀφοῦ αὐτῆ εἶνε ἡ δουλειά σου... Ὅταν περνᾷς γιὰ τὴ συνουσία, οἱ μπακάλληδες βγαίνουιν στὴς πόρτες τὸν μαγαζῶν τὸν κ' ἡ νοικοκυρῆς στὰ παρῶθιό τὸν... Κι' ὄλοι λένε μεταξὺ τὸν : «Νᾶ, περνᾷς ὁ παλιμάτσος !»
Καὶ γελῶν οἱ μπακάλληδες... γελῶν ἡ νοικοκυρῆς... Βλέπουιν τὸ κεφάλι σου καὶ τὸ παῖρον γιὰ ἓνα μινῆματα πὸν κάνει γερῶματα σου καὶ πὸν κοιρντίζουιν καθε βράδι στὴς ἐννῆά ἡ ὄρα στὸ θέατρο... Καὶ κανέναν, ἀνάμεσα ἀπ' ὄλο αὐτὸ τὸ πλῆθος, δὲν φαντάζεται διὰ ἰσάφην κατὸ ἀπ' τὰ πολυθρόμα ῥοῦχα σου μὲ τὰ κωνδονίκα μὴ ἀνθρώπινη καρδιά πὸν ποναί...
Γέλα, παλιμάτσος, γέλα !...
Μὰ ὁ παλιμάτσος ἄπονε δὲν ἐγέλοσσε... Στὸ μπροστινὸν μέρος τῆς σκηνῆς, ἡ γυναῖκα τὸν βρισκόταν στὴν ἀρχαλιὰ τὸν ὄμοιον ξανθοῦ ἀρλεκίνου, μὲ τὸν ὁποῖο ἀντῆλλασσαν γιὰ ἄρωτικά ἄρωτα, χωρὶς ν' ἀνησχοῖν γιὰ τὴν παρουσία τοῦ σκῆνῶν... Γιὰ ποῖο λόγο ἄλλοστε ν' ἀνησχοῖν... Ὁ σκῆνῶνος ἦταν ἓνα παλιμάτσος, στὸν ὁποῖο ὁ ῥόλος του ἐπέβαλε νὰ βλέπῃ τὰ γελῆματά τὸν καὶ ν' ἀκούῃ τὰ ἐρωτολόγια τὸν...
Βλέποντας τὸν ἀρλεκίνο ν' ἀρχαλιᾷ τὴν γυναῖκα του, ὁ παλιμάτσος θυμῆθηκε ὀλόκληρη τὴν περσιμένην τὸν ζωὴ. Αὐτῆ ἡ ὄμοια μὲ λαχορονοῦλα, πὸν τὴν ἔβλεπε τὸν ὄμοιον νὰ τὴ χαιδεῖν ὁ ἀρλεκίνος, ἦταν ἡ γυναῖκα του, ἡ ἀληθινή του γυναῖκα, ἡ γυναῖκα τὸν στη ζωὴ, ὅπως καὶ στὸ ἔργο του ἔλαζαν ἄπονε. Τὴν εἶχε γνωρίσει πρὸ πέντε ἐτῶν.
Ἦταν Σπανιόλα, ὄμορφη, λαχταριστῆ, μὲ κορμὶ ἀγαλαμεινῶ.
Μὰ, ὅπως στὸ ἔργο, ἡ γυναῖκα τὸν ἀπατόσσε μὲ τὸν ἀρλεκίνο, ἔτσι, μὲ τὸν ἴδιο ἀρλεκίνο, τὸν ἀπατόσσε καὶ στὴν πραγματικότητα. Ἡ κομοιδία καὶ ἡ δραματιζομένη εἶχαν ἐξομοιωθῆ μ' ἓναν τόσο καταπληκτικὸ τρόπο, ὅστε ὁ διστηχιόμενος παλιμάτσος ἔνοιωσσε νὰ τὸν σπαράζεται ἡ καρδιά... Καὶ μὲσ' στὴν ψυχὴ τοῦ ἔβραζε μὴ τρομερῆ ζήλεια, ἡ ζήλεια τοῦ ἀπατημένου σκῆνῶν, ὁ ὁποῖος βλέπει τὴν γυναῖκα τὸν μέσα στὴν ἀρχαλιὰ ἐνὸς ἄλλου καὶ ὁ ὁποῖος εἶνε ὑποχρεωμένος νὰ κἀνῃ τὸν ἡθίομο καὶ νὰ γελᾷ μὲ τὴν ἀτίμοσή του...
'Α ! ἂ, παλιμάτσο !... Γέλα λοιπὸν !...
Καὶ τὸ ἔργο προχωροῦσε, ἡ σκηνὴς διεδέχοντο ἡ μὴ τὴν ἄλλη, ἀντιθροῦντας ὀλοένα καὶ πὸν πὸν διστηχιόμενος παλιμάτσο, βασανίζοντάς τὸν, κἀνόντας τὸν τρελλό... Τὸν ἀπατόσσε, τὸν κλωστοῦσιν, τὸν μπατίζουιν, τὸν ἔβγιναν κατατόσοσο... Κ' ἐκεῖνος ἀκούγοντας τὸν ἰσοβλήνα νὰ τὸν ἰσοβάλλῃ : «Μεγάλη σας ἡ καλωσύνη, ἐξοχώτατε ! ἔβανελάμβανε ὀλοένα, καθὼς ἔτρωγε τὴς κλωστοῦξ καὶ τὰ ραπῆματα :
— Μεγάλη σας ἡ καλωσύνη, ἐξοχώτατε !
Καὶ τὸ πλῆθος ἐπεφροῦσσε...
'Ὁ, αὐτὸ τὸ πλῆθος πὸν δὲν ἔνοιωσσε ποῖο τραγικὸ ὄμοιο κωνδονῆ κατὸ ἀπ' τὴ χοντροκομιμένη ἐκκῆνη κομοιδία καὶ γελῶσσε μὲ τὸ γέλιο τὸν ἄνθρωπον πὸν δὲν καταλάβαινον... Αὐτὸ πρῶτοντον ἔκανε τὸν παλιμάτσο νὰ βράξῃ ἀπὸ ὄρη καὶ μῖσος...
Βλέποντας τὴν γυναῖκα τὸν νὰ κωπύτῃ μὲ τὰ μεγάλα μαῦρα μάτια της, τὰ γαλάζια μάτια τοῦ ἀρλεκίνου μὲ τὰ ξανθὰ μαλλιά, βλέποντάς τὴν ἔπειτα νὰ σπυρῆται στὸ μπράτσο του, γέροντας τὸ κεφάλι της στὸν ὄμο, μπρός σ' ὄλο τὸν κόσμο—βλέποντας τὸν εἰαυτό του νὰ προσηλωτῆται ἀπὸ ὄλο ἐκεῖνο τὸ πλῆθος πὸν ἔξακρωδίζεταν βλέποντάς τὸν, ὁ παλιμάτσος ἔβανε κῶπτε τόσο τὸ κεφάλι του σ' οὐχιάς ἀπο τὴν ὀδύνη...
Μὰ τὸ πλῆθος γελῶσσε, παρφροντάς τὸ κ' αὐτὸ γιὰ γερῶματα...
Γιὰ μὴ στιγμή οἱ δύο ἐρωτευμένοι, ὁ ἀρλεκίνος κ' ἡ γυναῖκα τοῦ παλιμάτσου, τὸν κωπύξαν κ' ἄμῆσος ἀρχαλιῶσθησαν ὄμοια μὴ φορετὶ καὶ ἔβυσσαν κ' οἱ δύο σ' ἓνα ἀκράτητο γέλιο...
Αὐτὸ τὸ γέλιο ἦταν σὰν ἓνα μαχαίρι γιὰ τὸν παλιμάτσο πὸν τὸν τρίψισε πέρα γιὰ πέρα τὴν καρδιά...
'Ἐνα ἄγριο οὐράγλο, πὸν φαινόταν σὰν νὰ ἔβγαινε ἀπὸ τὴν κοιλία του, ἀκούσθησε κ' ὀμοιωντάς πρὸς τὸ ζευγάρι τὸν ἐρωτευμένων, ἄρπασε τὸ ἔξολινο σπαθὶ πὸν εἶχε ὁ ἀρλεκίνος στὸ πλεῖνφ τὸν καὶ τὸν κατάφερε μ' αὐτὸ ἓνα τρομερὸ χτύπημα στὸ κεφάλι, φωνάζοντας :
— Λάβε τὴν, ἐρωτευμένε μου ἀρλεκίνο !...
'Ὁ ξανθὸς ἀρλεκίνος σπυρῆθηκε ἀμέσως κάτω. Τὸ ἄρθρο αἶμα πὸν ἄρπασε νὰ τρέξῃ ἀπ' τὴν πληγή του, τὸ ἔβαφε κόκκινες τὴς δαντέλλες καὶ τὰ μετάξια. Σὲ λίγο μὴ θανάσιμη ὠχρότης ἀπλόσθηε στὴν ὄψη του καὶ τὸ στόμα του οὐκιστάλη μ' ἓνα σπασμὸ ν' ἐβανε ἀκίνητο πειὰ...
Τότε ὁ παλιμάτσος σπυρῆταν πρὸς τὸ ἄκρο τῆριμο, φωνάζε παρασπιστὰ κ' πένθημα :
— Καθὼς βῆλατε, κῆριμο, ἄπονε ἄλλαξα ρόλο...
'Ἐλαζε τραγωδία !... Χά !... Χά !... Χά !...
JEAN MADELINE

'Ἦταν Σπανιόλα, ὄμορφη, λαχταριστῆ, μὲ κορμὶ ἀγαλαμεινῶ...

ΔΙΓ' ΑΠ' ΟΛΑ
ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΜΑΚΡΟΒΙΟΤΗΣ

Στὸ χωριὸ Βέη τοῦ ἄλλοτε κατὰ Σάνθης ζῶσσε μὲχρι τοῦ 1889 ἓνας γέρος Αἰθῶνος ὀνομαζόμενος Ὀσμᾶν Ἀράτης, ὁ ὁποῖος, παρ' ὄλα τὰ γερατειὰ του ἐξαικολοῦσθεσε νὰ ὀργόνῃ τὰ χωράφια μὲ τὸ ἄλτρο, νὰ βαθαλιεῖν καὶ νὰ βγαῖνῃ στὸ κινῆγη. Καθὼς ἀπεδύετο ἐξ ἐπισημῶν ματιρῶν, ὁ γέρος αὐτὸς βρισκόταν στὸ ἔκατοστὸν ἔρηκροστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του. Ἦταν πὸν περσισημικῶτατος σ' ὄσους τὸν ἐπισκέπτοντο στὸ σπίτι του καὶ διατηροῦσε ὡς τὴς τελευταῖες στιγμῆς τὸν ἀερεαία τὴν κρῆσι του.

